

Kvinnodräkt

från

Vessige socken Årstad härad

Historik om Vessige kvinnodräkt

Uppgifter om Bygdedräkt från Vessige socken nedtecknat av Ulla Rickardsson efter uppgifter av Carin Arnås.

I början av 70-talet var vi några stycken i Vessige som var intresserade av att skaffa oss en bygdedräkt. Vi tog upp ämnet i Studieförbundet Vuxenskolornas program och Ebba Andersson, Holmarör blev vår cirkelledare. En mycket mångkunning ledare som kunde allt, vilket gjorde att vi också vävde det allra mesta själva.

Vi tog kontakt med Carin Arnås på Möllegårdsvägen i Vessigebro. Vi hade hört att hon hade en del viktiga uppgifter om vad som kunde vara upphov till dräkten.

Carin växte upp i Nedre Möllan i Vessigebro. Sen bodde hon på Ällebäckstorp och i Bohuslän men återvände till Vessigebro när hon blev änka. Carin Arnås var mycket intresserad av gamla kläder och 1915 blev hon ombedd att göra en utställning på Katrineberg med gamla kläder.

Hon har berättat följande om plaggen:

Mössan har kommit från nedre Möllan och Carins mamma.

Linnet till mössan fick Carin av Ellen Svensson, innehavare av en manufakturaffär på den plats där Ekholmen finns idag. Carin fick det på 1920-talet därför att Ellen Svensson visste att Carin var intresserad av gamla kläder. Ellen Svensson kom från Östra Frölunda men hennes far kom från Fors och Ellen hade fått linet från Kungsgård i Väby. Det fanns även lin på Nedre Möllan och de användes till dockgardiner. Carin berättade att hennes morfar kom från Askome och hade med sig en hel låda livstycken som han gav bort till en tant som stickade kläder åt folk.

På Fågelboet i Vessige finns en *mössa* som tillhörde Margit Persson numera Bengtsson boende i Ullared. Den är uppsydd efter Carins mössa.

Livstycket köptes av Carin på en auktion hos Sara och Kristina Zackrisson i Åhs som i sin tur ärvt det efter sina föräldrar. Både ett damastliv och ett randat. Det randade hade inga skört bara sprund men det var då dåligt att Karin vävde upp ett nytt och sydde efter damastvästen som hade skört.

Det randade livstycket ska vävas i 5 skaft och knyts upp 1,2/2,3/3,4/4,5/5,1/. Carin berättade att när man vävde dynor förr vävde man en extra bit och gjorde livstycke av det, man tog vad man hade. Damastlivet finns på Varbergs museum.

Förklädet inköptes också på auktion på 20-talet. Varpen var lin eftersom det var billigt, inslag bomull.

Särken är inte speciell för Vessige. Carin hade en särk som var enkel med rak ärm med en hålsöm vid handleden. Rund i halsen. På sommaren hade man silkesschal, på vintern jacka. Kristi himmelfärdsdag var "barärmandan" då lagde man av jackan.

Ytterplagg på mitten av 1800-talet. Man hade inga kragar det var onödigt. Puffiga axlar sen smal arm kantade med band.

Man hade 5 kjolar, inga underbyxor. Yttersta kjolen veks upp som en schal.

Strumpor av svarta men Carins mamma sa att man kunde dra dem i potteblått (urin) så de fick en blåaktig färg. Inte röda strumpor det avsågs som grannlåt och högfärd. Männen hade vita strumpor. Några hade stickat röd väst men fick inte ha den för sin far för han tyckte det var högfärd.

Ulla Rickardsson

Ett gammalt dokument

Av Fröken Karin Nilsson, Skönabäck, adr. Hid, har museet denna dag såsom deposition emottagit ett äldre livstcke av stormönstrig damast. Föremålet äger museets inv. n:r D 9216 och föreskriver sig från Vessige.

Halmstad 23/9 1929

Erik Salvén

Kvinnodräkt från Vessige socken, Årstads härad

Dräkt del Beskrivning	Falkenberg förlaga Härad, socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota-, mönstertitare
Överdelar Särk i linne med och rynkor på axeln. Brearedsärken	VM 37737	Linne	
Kjöl Kjöl i rött eller blått ylletyg			
Livstykke 1. Livstykke av stråft, glättat helylle. Färgerna rosa/rött och vitt 2. Livstykke i damast med grön botten och rött blommönster 3. Livstykke i svart taft 4. Livstykke i opphämta mönster 5. Livstykke i rött. Randigt	1. NM 104 305 2. VMF 1900 3. VM 21977 4. VM 21733 5. Ulla Rickardsson i Vessigebro har tygbiten som dom vävde upp efter. Tygbiten kom från Carin Arnås, Møllegårdsvägen i Vessigebro.	1. Ylle. Fodeat med grovt kyprat gråvitt linne. 2. Damast 5. Ylle	1. L. I ryggen fr. ringn. 33 cm. 1. Framtill 29,5 cm.

Kvinnodräkt från Vessige socken, Årstads härad

Dräktdel Beskrivning	Förlaga Härad, socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota-, mönstertitare
Förkläde			
1. Förkläde i randigt			
2. Vit batist, som finförkläde			
Huvudbonad			
Bindmössa	NM 1978		
Lin			
Ytterplagg			
Stickad tröja	VM 1835		
Stickad tröja	VM 1836		
Tillbehör			
Skor med spänne	VM 21721		
Halsduk av siden	NM 1961		
Halsduk av siden	VM 21747		

Vessige kvinnodräkt

Långrandigt förkläde

Vitt förkläde

Vitt förkläde

Vessige kvinnodräkt

Blommönstrade förkläden

Vessige kvinnodräkt

Kjol

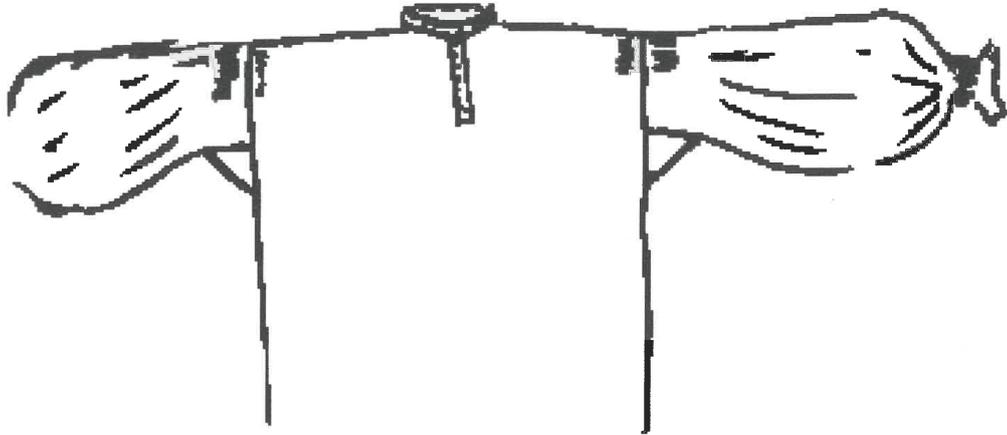
Kjol

Livstycke

Linne till särk

Överdel
Vessige sn Årstad hd

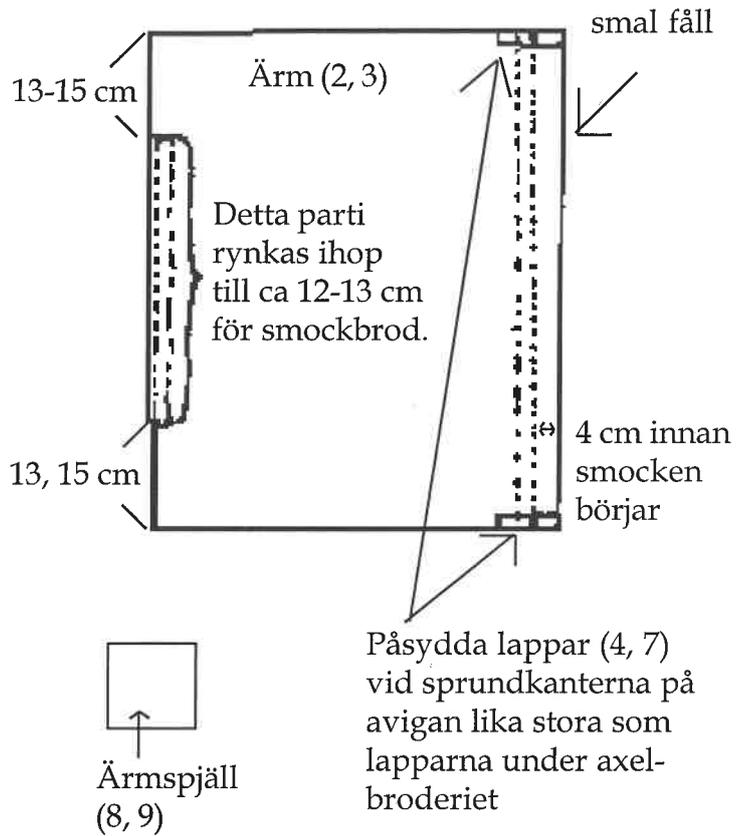
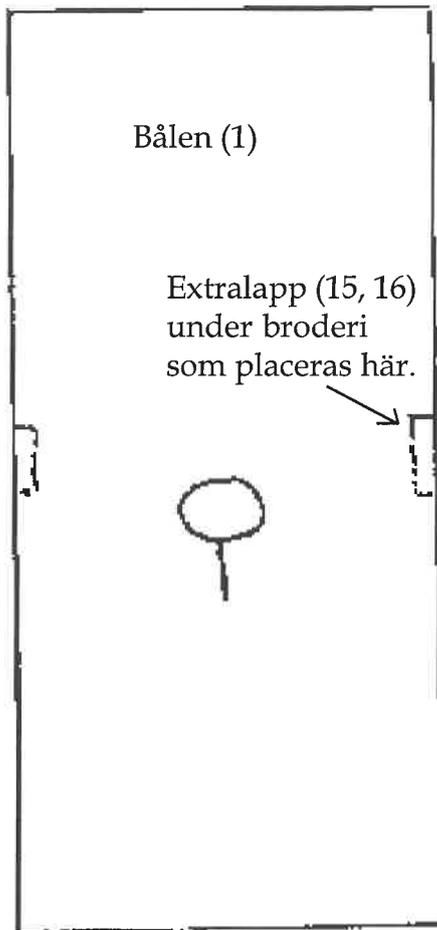
Särk av vitt linne, broderad i rött lingarn. Särken kommer från Breared i södra Halland.

NM 141 826. Maskinsydd kopia sydd 1924 efter HM 137 40.

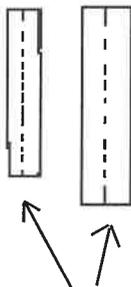
Överdel
VM 37737
Med rynkor på axel
Vessige sn Årstad hd

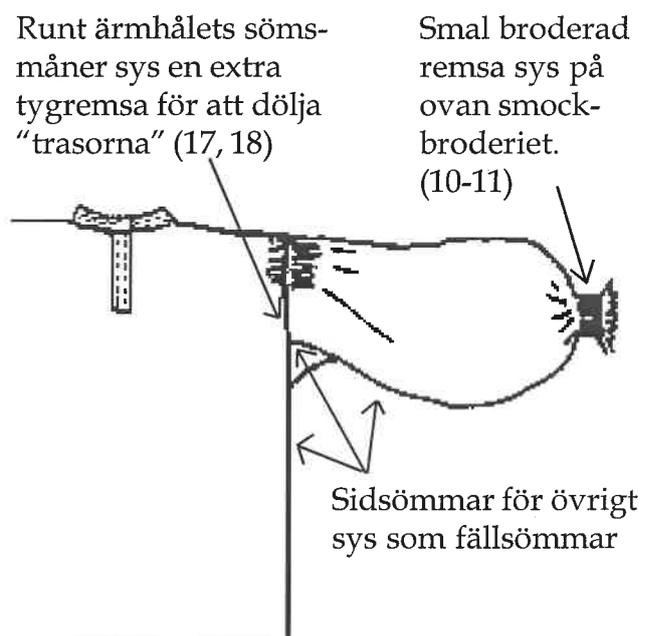
Breareds särk med smocksöm (18 bitar komplett)

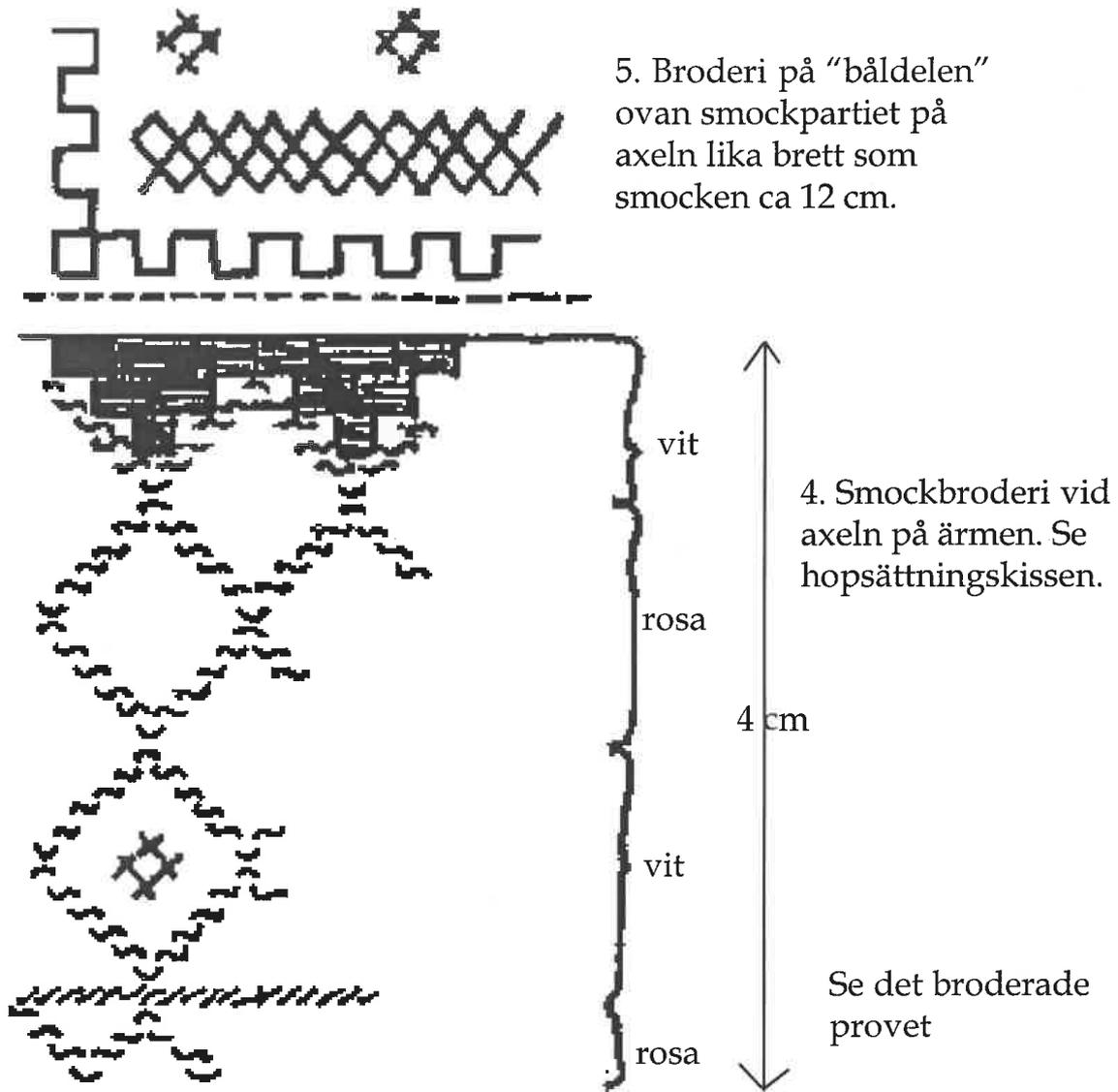
Halsremsa (12) Viks på mitten (längden) och broderas övre halvan innan den sys fast.

Remsor som kantar sprundet framtill. Den bredare, som kommer att ligga över broderas på den halva som kommer att synas. (Båda viks på mitten se linjen på skissen!) Den smala remsan döljs av den andra. (13, 14)

Breareds smocksärk

När man skall brodera smocksöm börjar man att dra rynktrådar så att rynkor bildas att sedan brodera i.

Broderingen underlättas av flera rynktrådar.

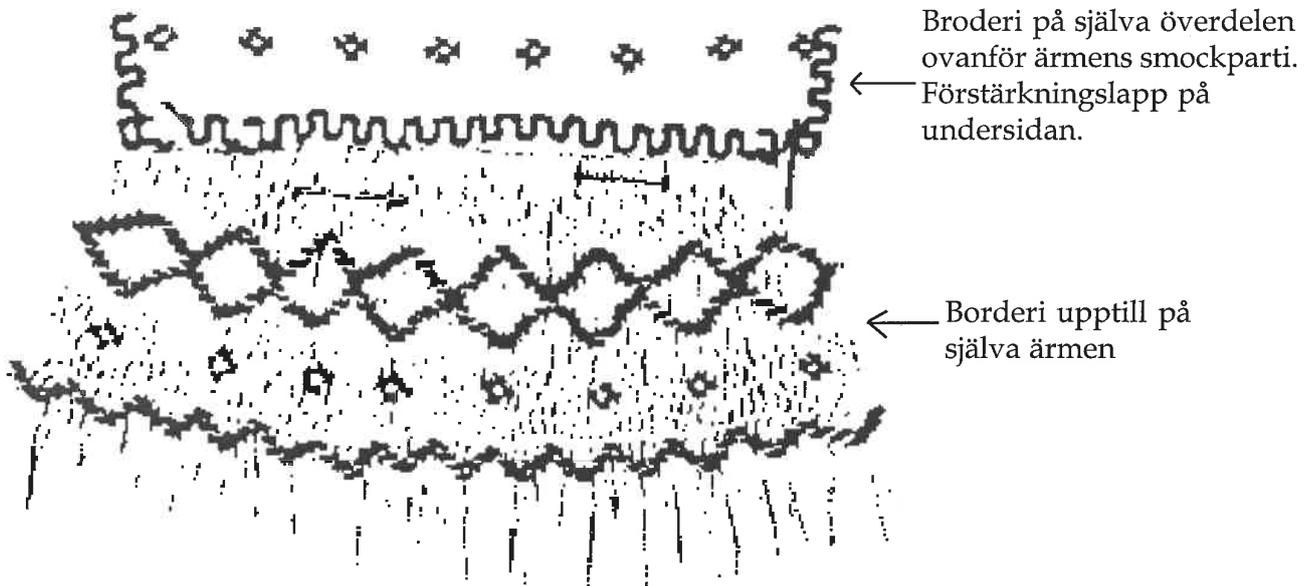
Det är viktigt att stygnen i de olika rynktrådarna kommer mitt över varandra.

Enklast är att köpa en bit stramalj med 2-3 mm mellanrum mellan hålen. Nåla fast den över partiet som ska rynkas och pricka linjer med hård blyertspenna. Tag bort stramaljen och träckla med stark tråd efter prickmarkeringarna.

Trådarna kan sitta kvar sedan överdelen är färdig.

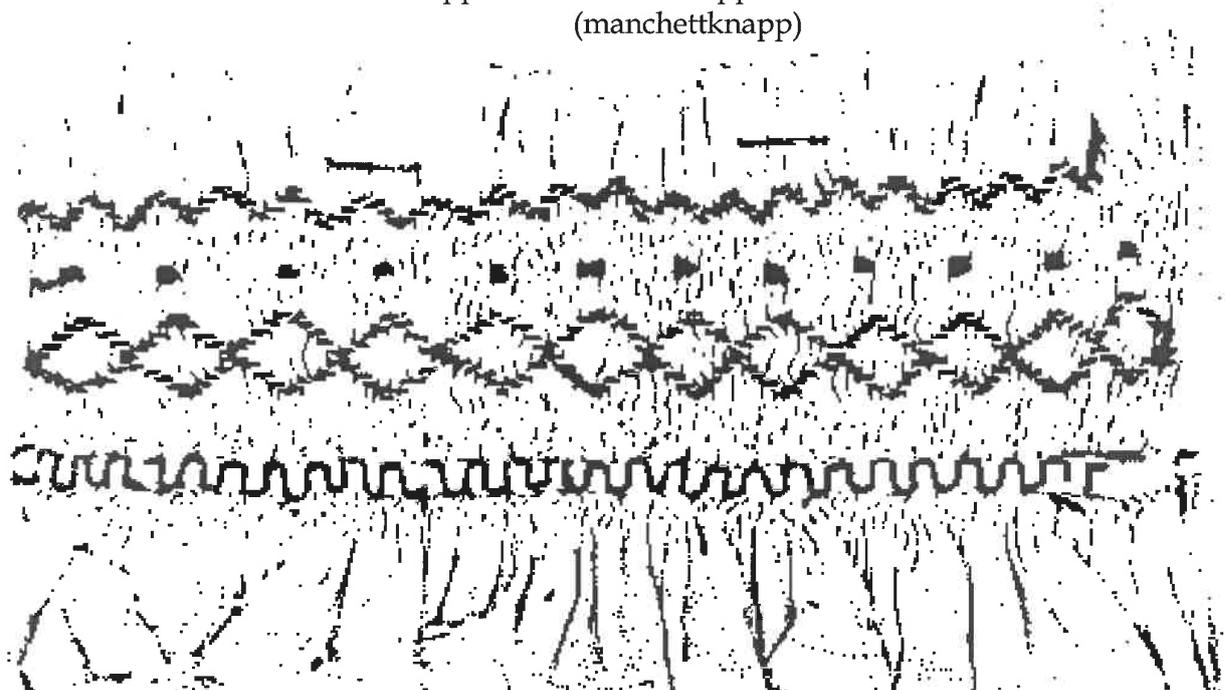
Breareds smocksärk

Överdel med smockbroderier

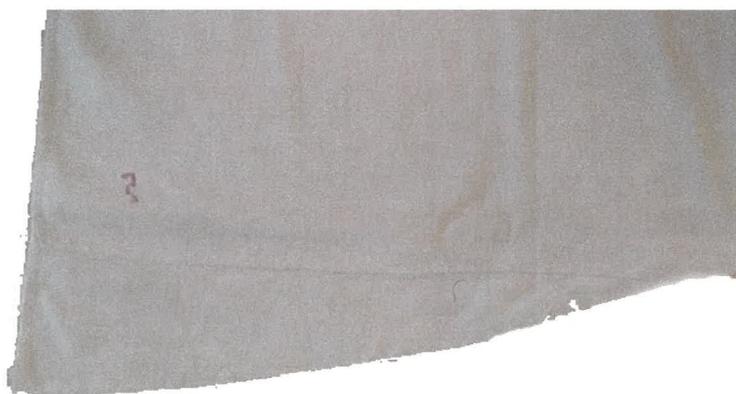

OBS! ärmen är till formatet bredare än den är lång.
Upptill på ärmen lämnas ca 13 cm orynkat tyg på var sida om broderiet.
Extra remsa sydd runt ärmhålets sömsmåner.

Broderiet kring handleden.
OBS knapphålen för länknapp i silver.
(manchettknapp)

Överdel
VM 37737
Utan rynkor på axel
Vessige sn Årstad hd

Överdel
VM 37737
Med rynkor på axel
Vessige sn Årstad hd

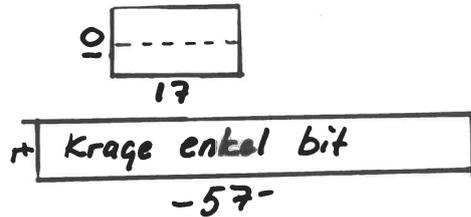
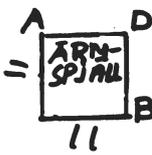
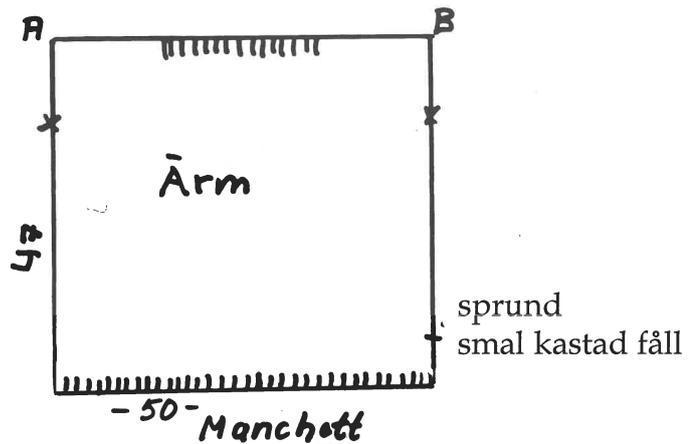
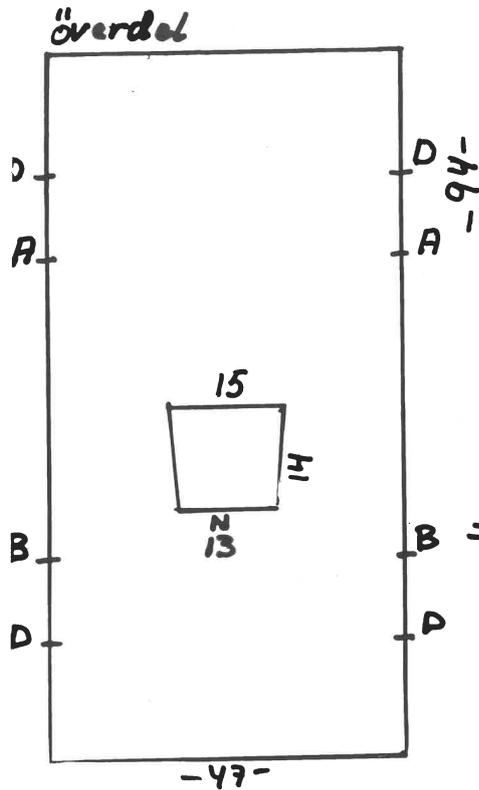
Överdel
VM 37737
Med rynkor på axel
Vessige sn Årstad hd

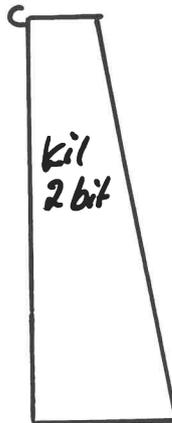
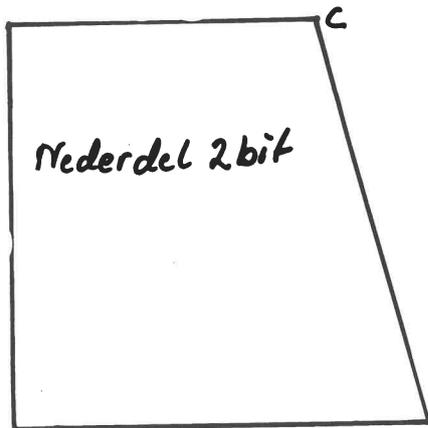
Särk

Vessige sn Årstads hd

Skala 1:10

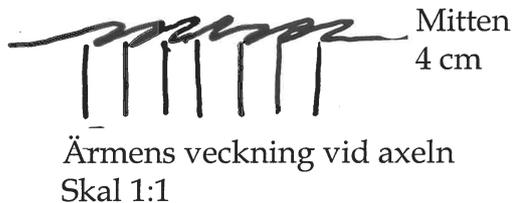
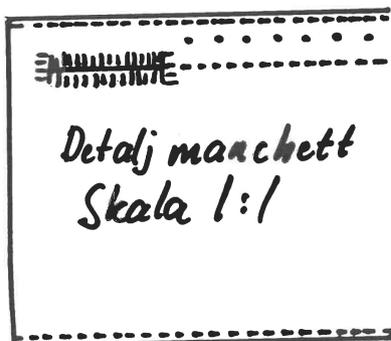

smal fäll kastad ner. Kragen sys på från utsidan med prick-stickning. Kastas sedan från avigsidan.

Underdelen är ursprungligen en fyrkantig bit. Kilen klipps ut och vänds upp och ner.

Nederdelen 11 tr per cm grovt linne
 Överdelen 19 tr per cm "
 Hopsydd med fällsömmar.
 Överdel och nederdel hopsydda var för sig och sedan kastade var för sig och sedan kastade ihop.

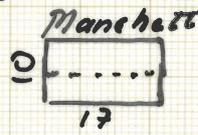
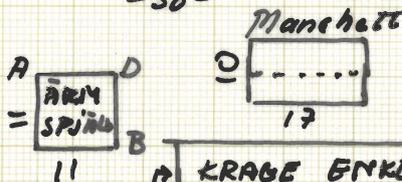
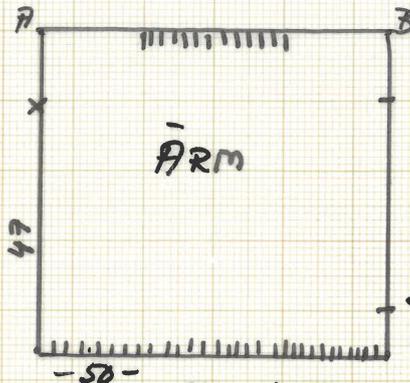
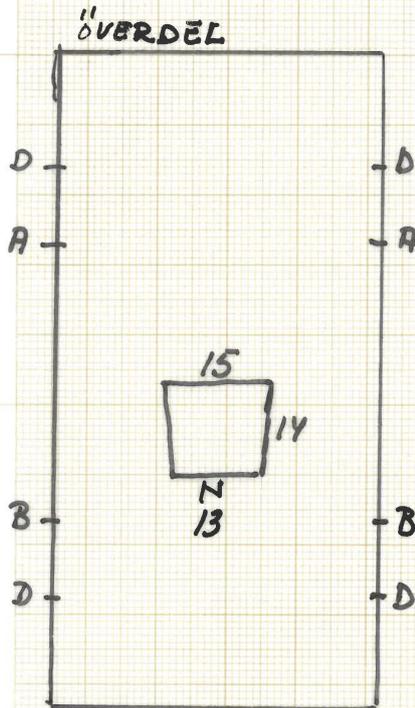

sydd i två trådar i väven med gammalrosa garn 1½ cm från halskanten.

VESIGE

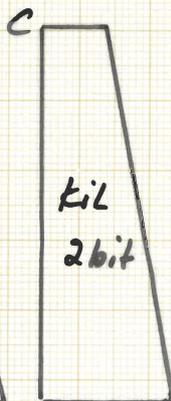
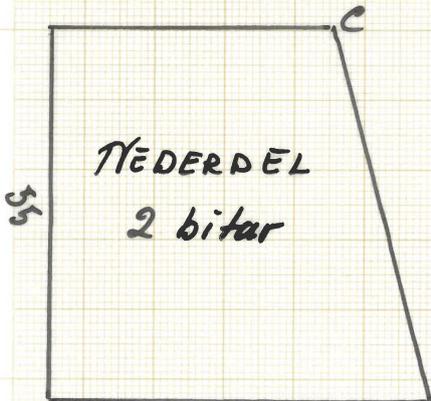
SÄRK

HIM 132446

Sprund smal kastad fall

Smal fall kastad mer. Krokus sys på främre utsidan med prickstickning. Kastas sedan från armsguidan.

Underdelen är ursprungligen en fyrkantig bit. Kilan klistras ut och vänds upp och ner.

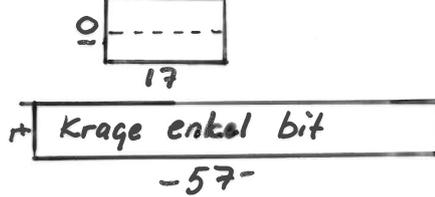
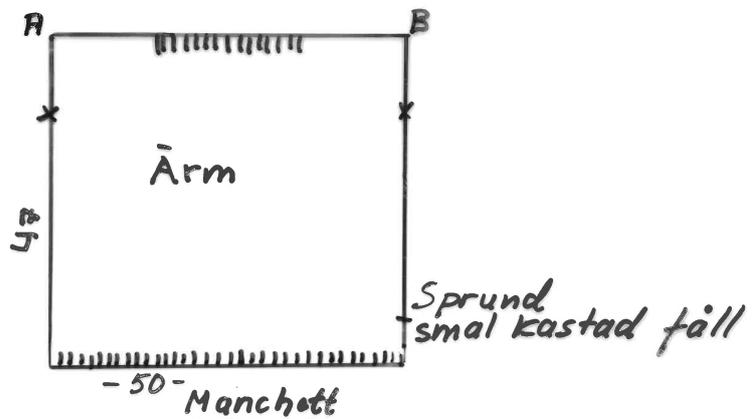
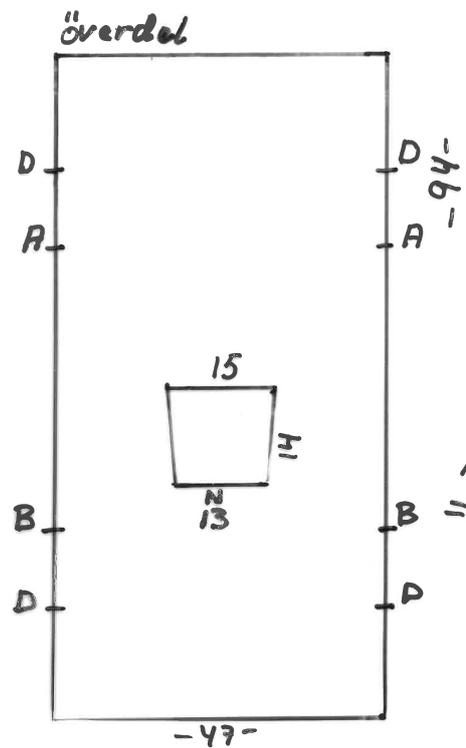
Nederdelen 11 tr. per cm ^{grovt} linne
Överdelen 19 " " " "
Hopsydd med fällörmarna.
Överdelen och nederdelen hopsydda var för sig och sedan kastade ihop.

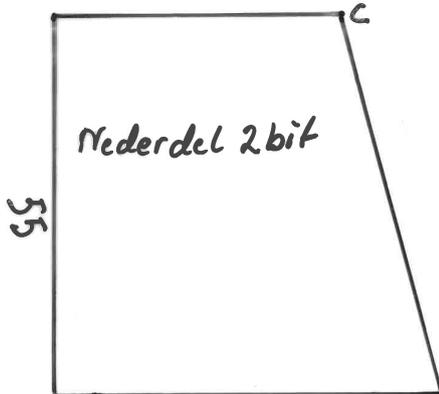
Sydd i två trändar i väven med gammalrosa garn. 1 1/2 cm fä.
Inlokanter

Skala 1:1

SÄRK
HM 132446

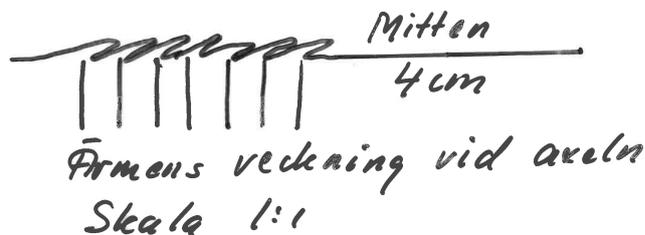
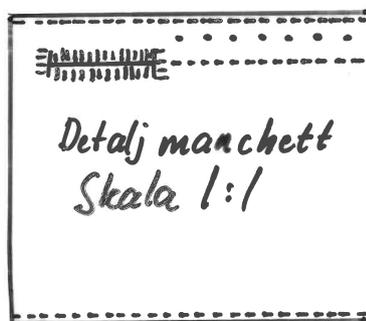

Smal fall kastad
ner. Krage
sys på främre
sidan med prick-
stickning. Kastas
sedan från
ovrigsidan.

Underdelen är ursprungligen
en fyrkantig bit. Kilen klipps
ut och vänds upp och ner.

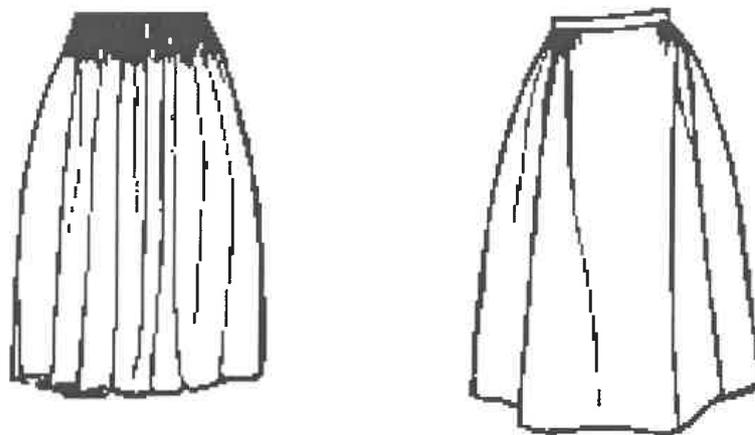
Nederdelen 11 tr per cm grötting
Överdelen 19 tr per cm . . .
Hopsydd med fällsömmar.
Överdel och nederdel hopsydda
var för sig och sedan kastade
ihop.

Sydd i två trådar i väven med gammalrosa
garn 1 1/2 cm fr. halskanten

Skala 1:10

Kjol
Vessige sn Årstads hd

Kjol i r d eller blå ylle

104305

Ha.

Årstads hd.

Livstycke

Vessige sn.

L. i ryggen fr. ringn.: 33 cm.

L. framtill "-" 29,5 cm.

av stråft, glättat, tuskaftat belylle. Rutat genom randning på längden i röda nyanser, vitt grönt och svart samt tvärränder i vitt. Skuret i 2 rygg- och 2 framstycken. Snöres framtill genom 7 par snörhål, träsade med vitt lingarn. På hängselbanden träsade snörhål, för hopknytning.

Fodrat med grovt kyprat gråvitt linne. Hemvävt 0,5 cm.br. midjeband i blågrönt och orange

Många hål troligen malskador.

Se f.öv.mönsterritningar.

Ink. 15/5 1905 av amanuens P.G.Vistrand, Sthlm.

K.H-es.

Livstycke
NM 104 305
Vessige sn Årstads hd

Livstycke NM 104 305 av strävt, glättat, tuskaftat helylle. Rutat genom randning på länden i röda nyanser, vitt grönt och svart samt tvärränder i vitt. Skuret i 2 rygg- och 2 framstycken. Snöras framtill genom 7 par snörhål, träsade med vitt lingarn. På hängselbanden träsade snörhål, för hopknytning.

Fodrat med grovt kyprat gråvitt linne. Hemvävt 0,5 cm br. midjeband i blågrönt och orange.

Längd i ryggen framringning: 33 cm

Längd framtill framringning: 29,5 cm

Ink. 15/5 1905 av amamuens P. G. Vistrand, Stockholm

Livstycke
Vessige sn Årstad hd

Livstycke som är uppsytt från en liten tygbit som fanns hos Carin Arnås i Vessige. Detta livstycke används idag till Vessige kvinnodräkt.

Livstycke
VMF 1900
Vessige sn Årstad hd

Livstycke i damast med grön botten och rött blommönster. VMF 1900

Livstykke
VMF 1900
Vessige sn Årstad hd

Livstykke
Vessige sn Årstad hd

Förkläde
Vessige sn Årstad hd

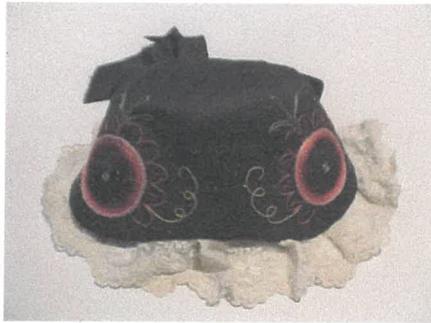
Förkläde, långrandigt med blått som grundfärg.

Förkläden
Vessige sn Årstad hd

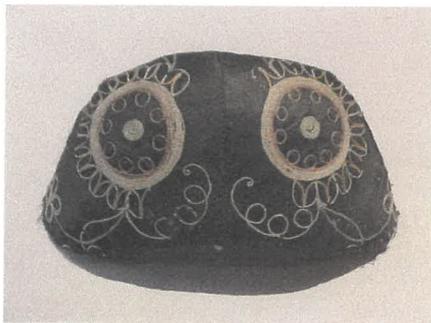

Originalen till dessa förkläden finns hos Carin Arnås, Vessigebro

Huvudbonader
Vessige sn Årstad hd

Ej original

Fem hättor som finns hos Carin Arnås i Vessigebro.

Hättor
Vessige sn Årstad hd

Dessa hättor finns hos Carin Arnås, Vessigebro

Hättor
Vessige sn Årstad hd

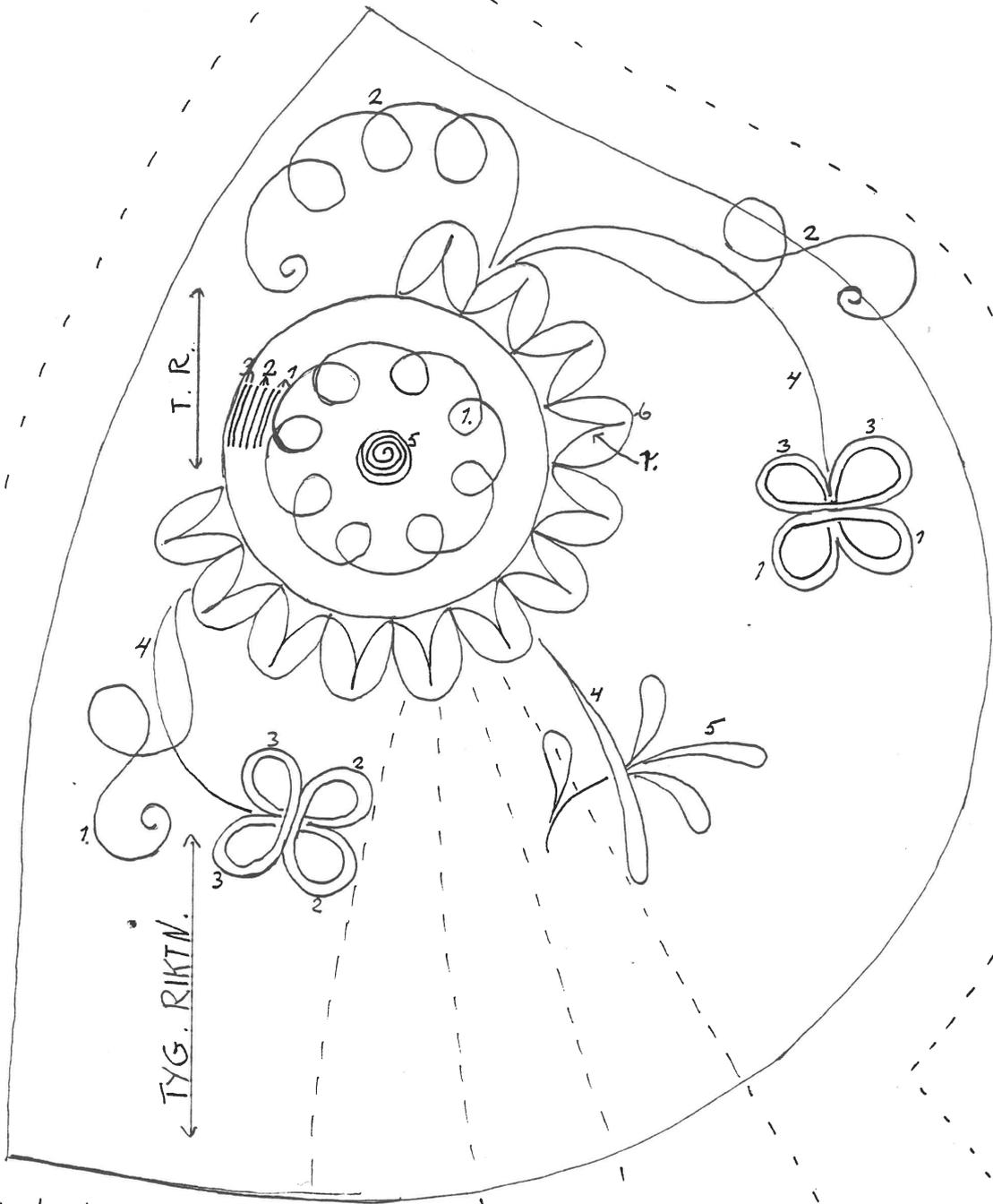
Dessa hättor finns hos Carin Arnås, Vessigebro

Hättor
Vessige sn Årstad hd

Dessa hättor finns hos Carin Arnås, Vessigebro

Vessige, Svart siden.

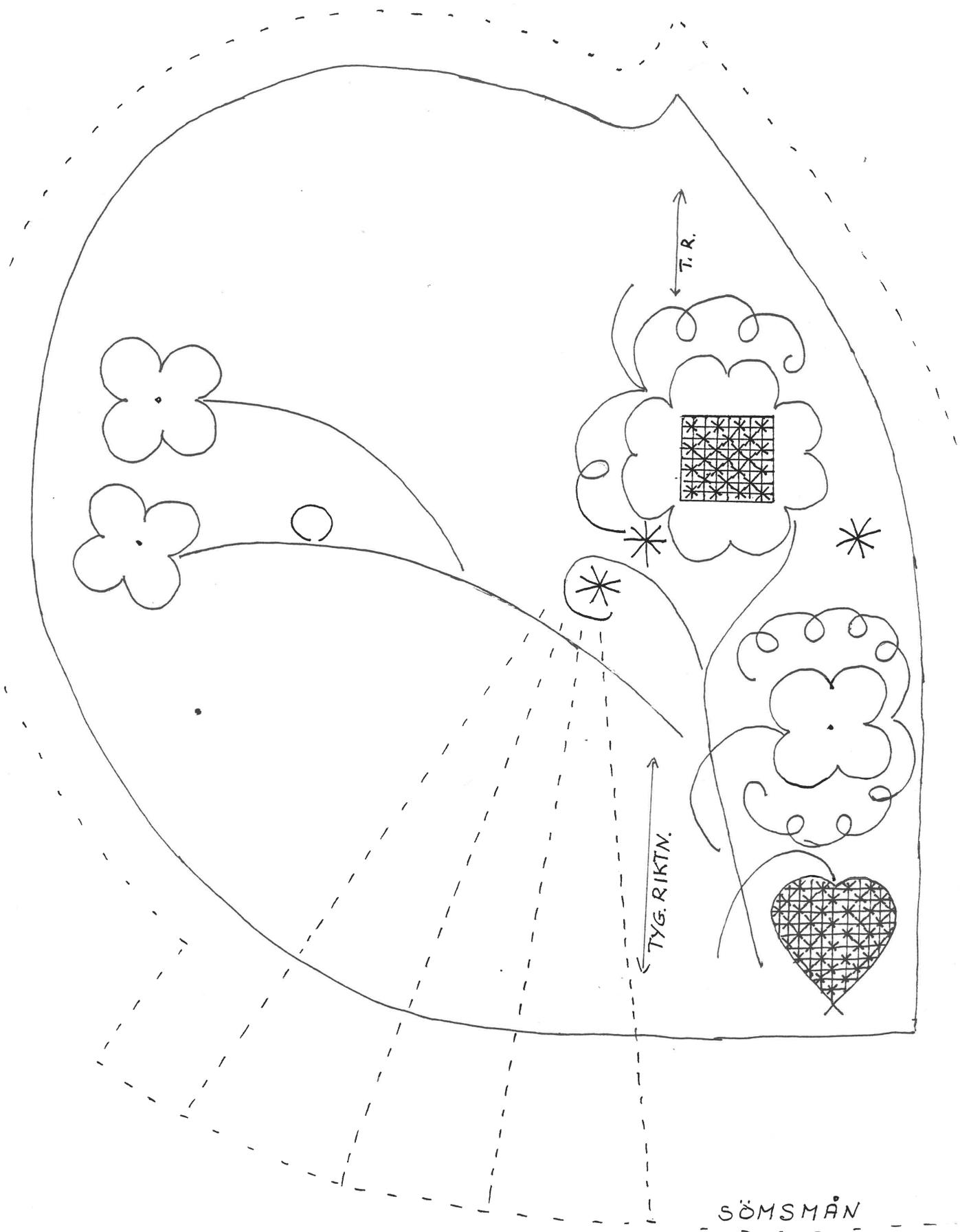

S.M.

Broderi

- 1. Mörkröd
- 2. Mellan "
- 3. Ljus "
- 4. Mörkgrön
- 5. Ljus "
- 6. Vit

SÖMSMÅN

SÖMSMÅN

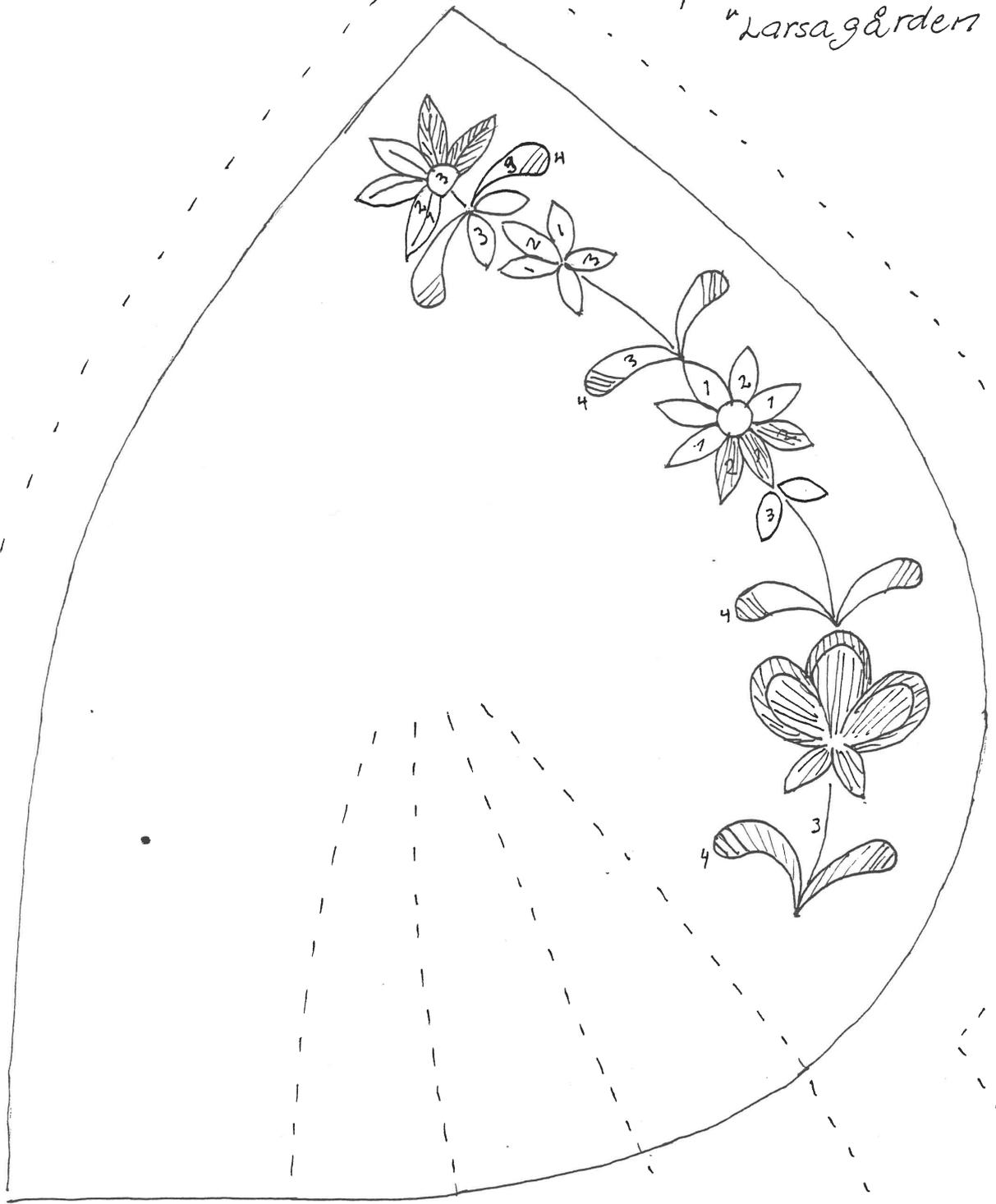
Fkbq. M. 2677 Från Severin Nilsson.

Svart randat siden, smala och breda ränder.

Rutigt foder.

Broderad med vitt silke, i stjälkstygn och
chattersöm.

Vessige: Svart bomull
"Larsagården"

- 1 Mörkröd
- 2 Ljus "
- 3 Mörkgrön
- 4 Ljus "

Bindmössa Vessige s.n. Årstad h:d NM 1978

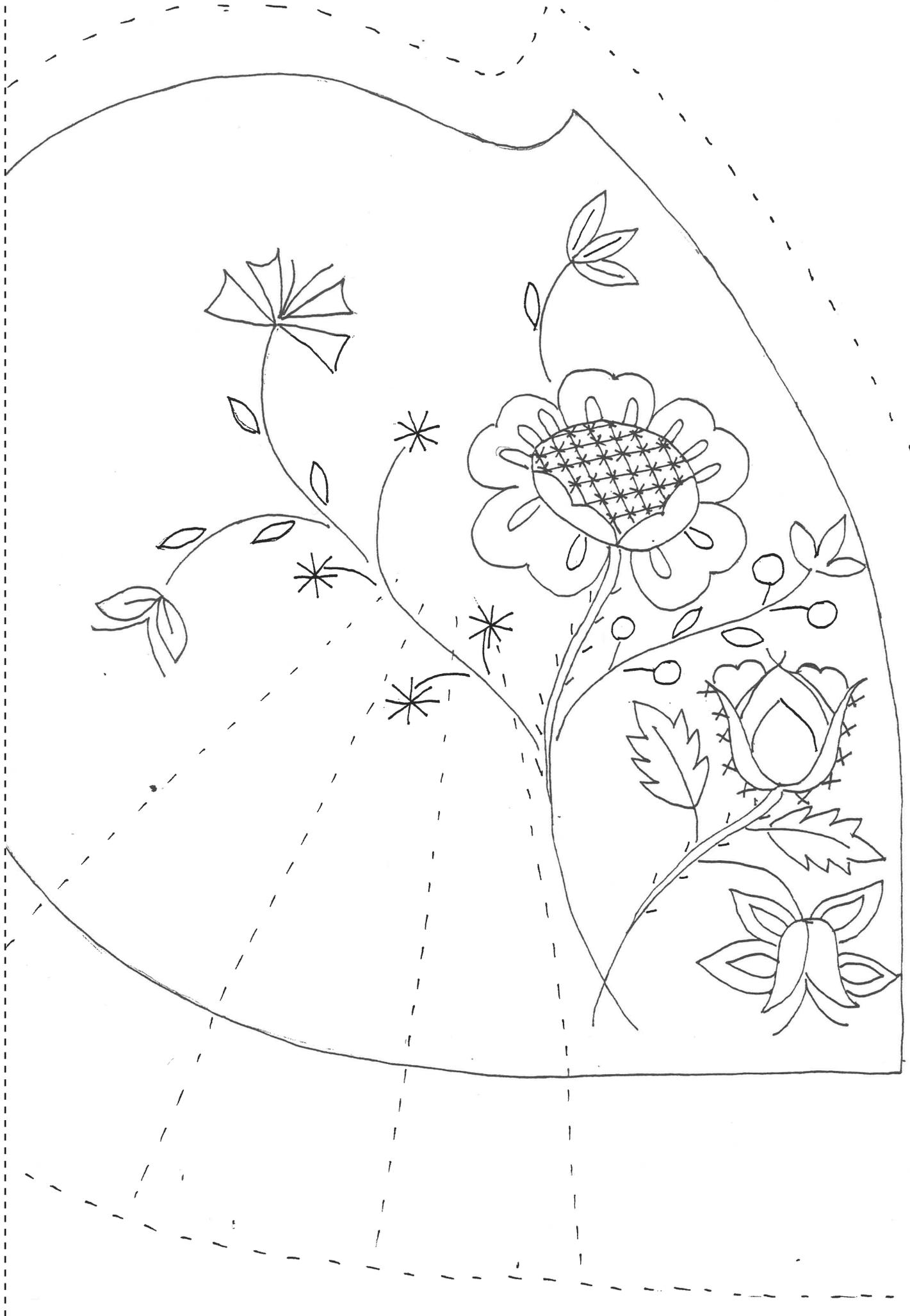
Svart siden, silkebroderi

stjälkstyggn. chattersöm

Zwicky. 3064. 2061. 2395. 2393.

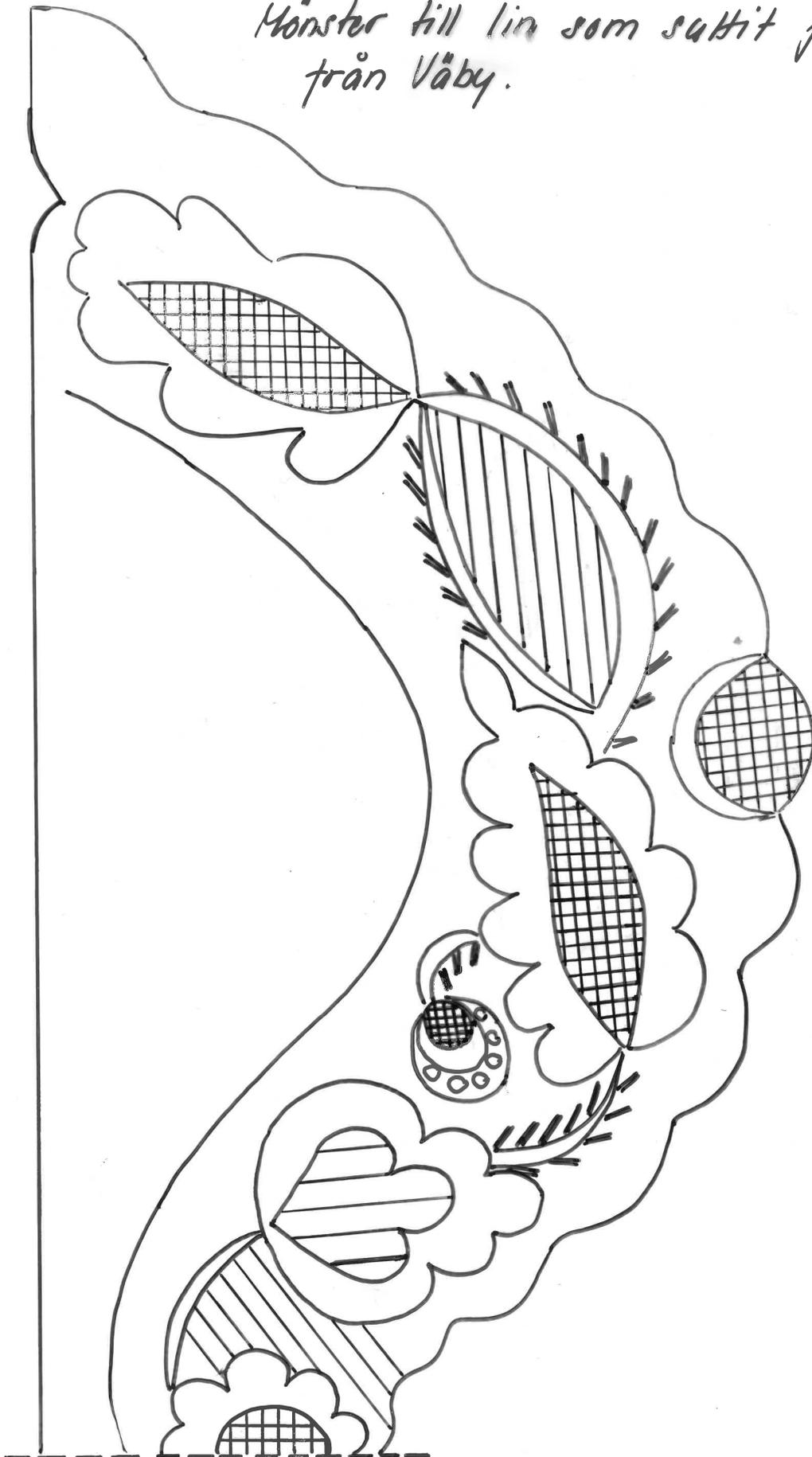
2214. 2122.

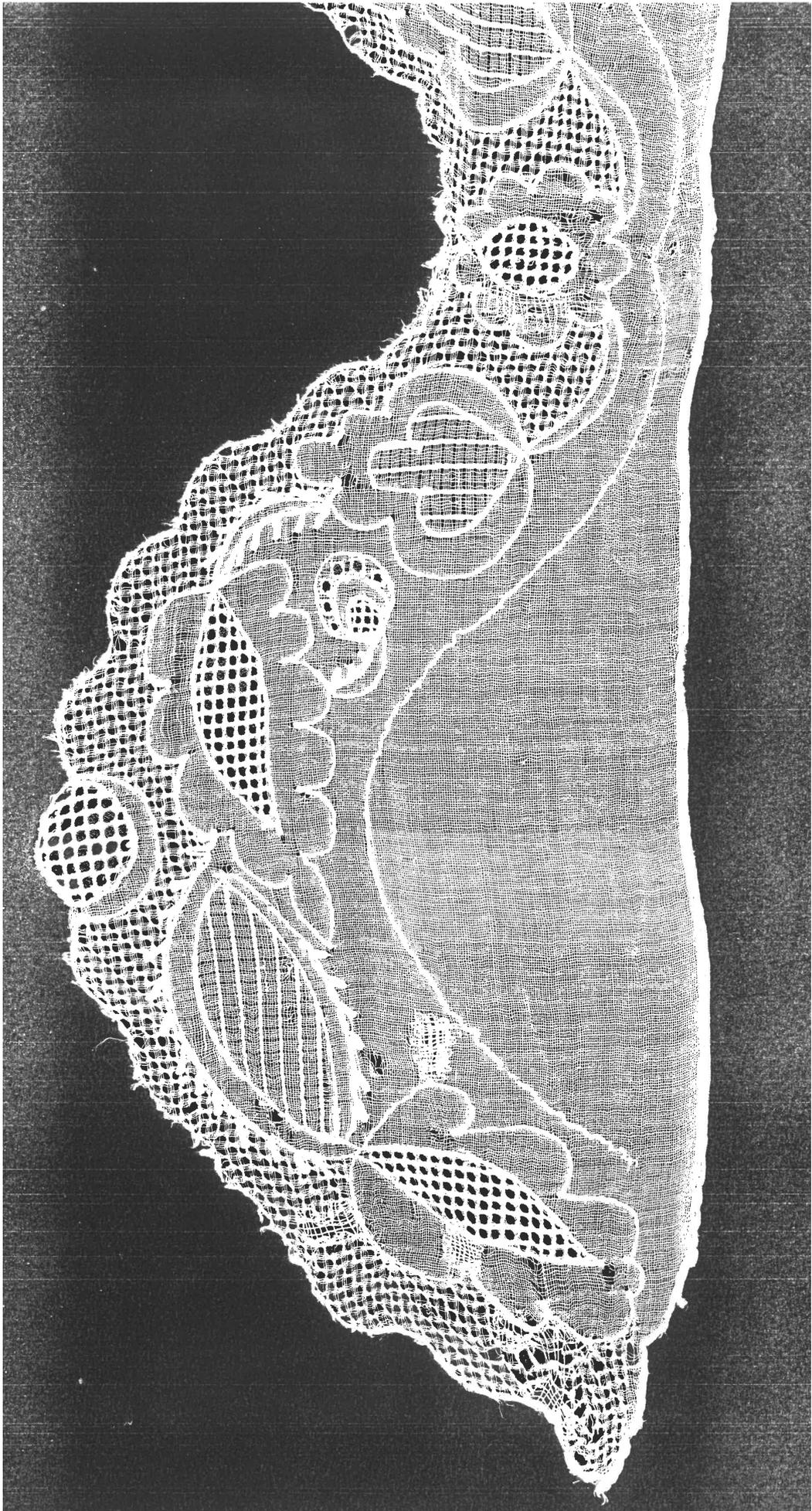

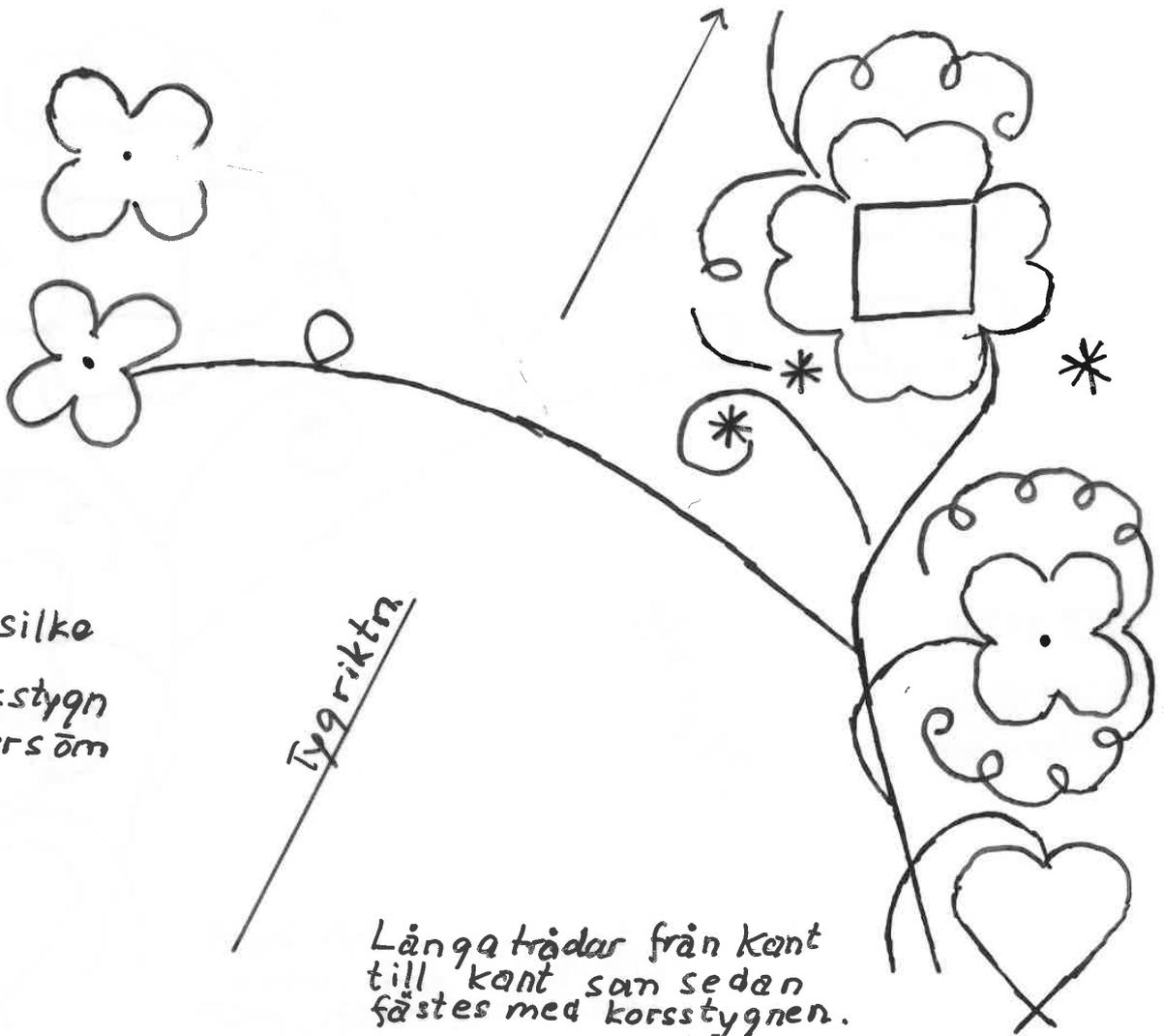
Lin till Vessige hätta

Mönster till lin som sattit på hätta
från Väby.

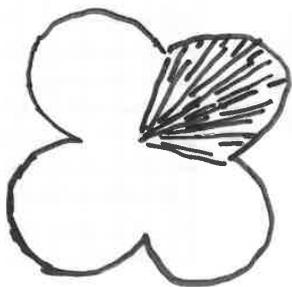
Fk b.M. 2677 "Från Severin Nilsson"

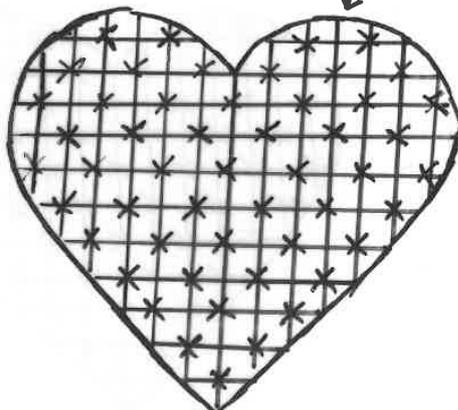
Vitt silke
Stjälkstyggn
chattersöm

tygriktin

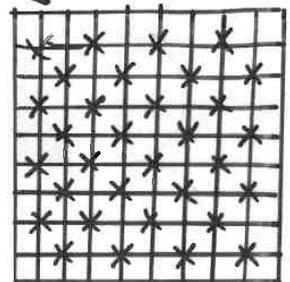
Länga trädar från kant till kant som sedan fästes med korsstygnen.

Liten blomma

Hjärtat

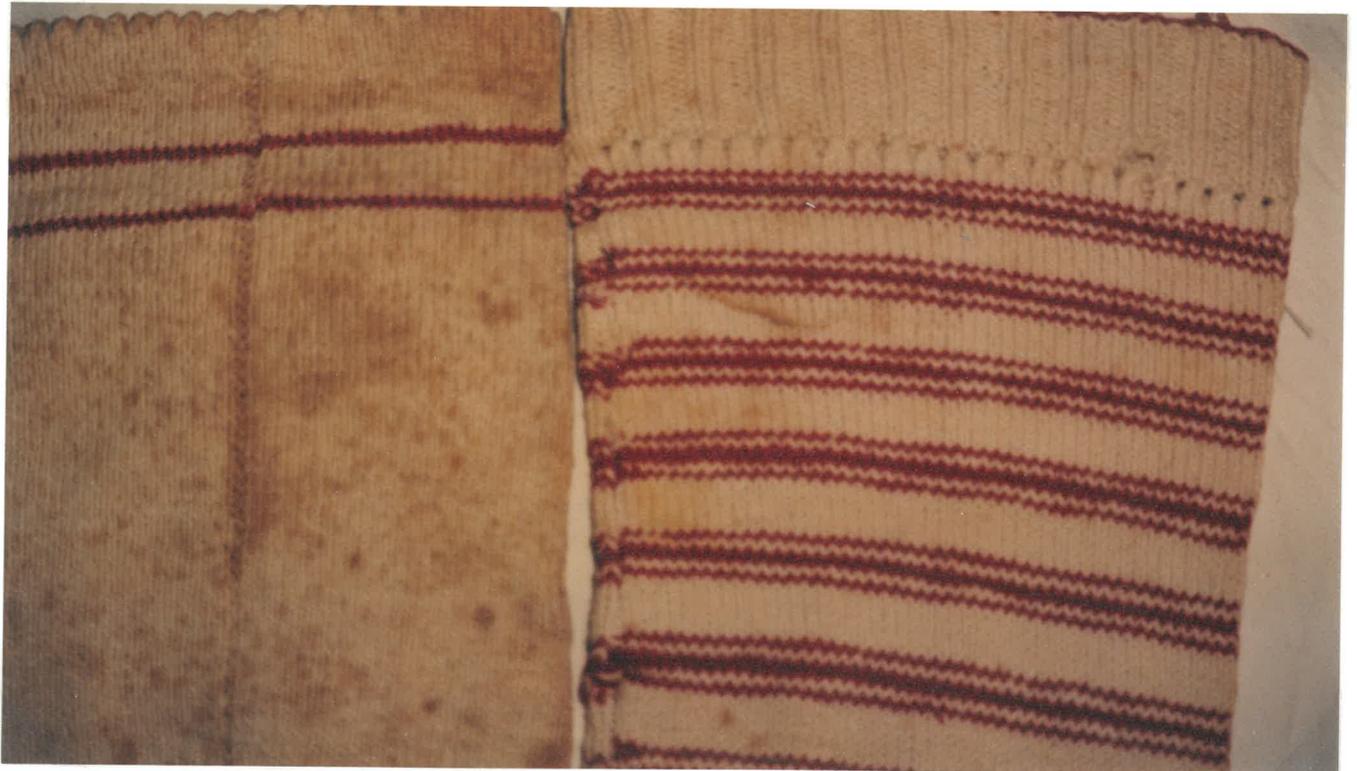

mitten i stora blomman

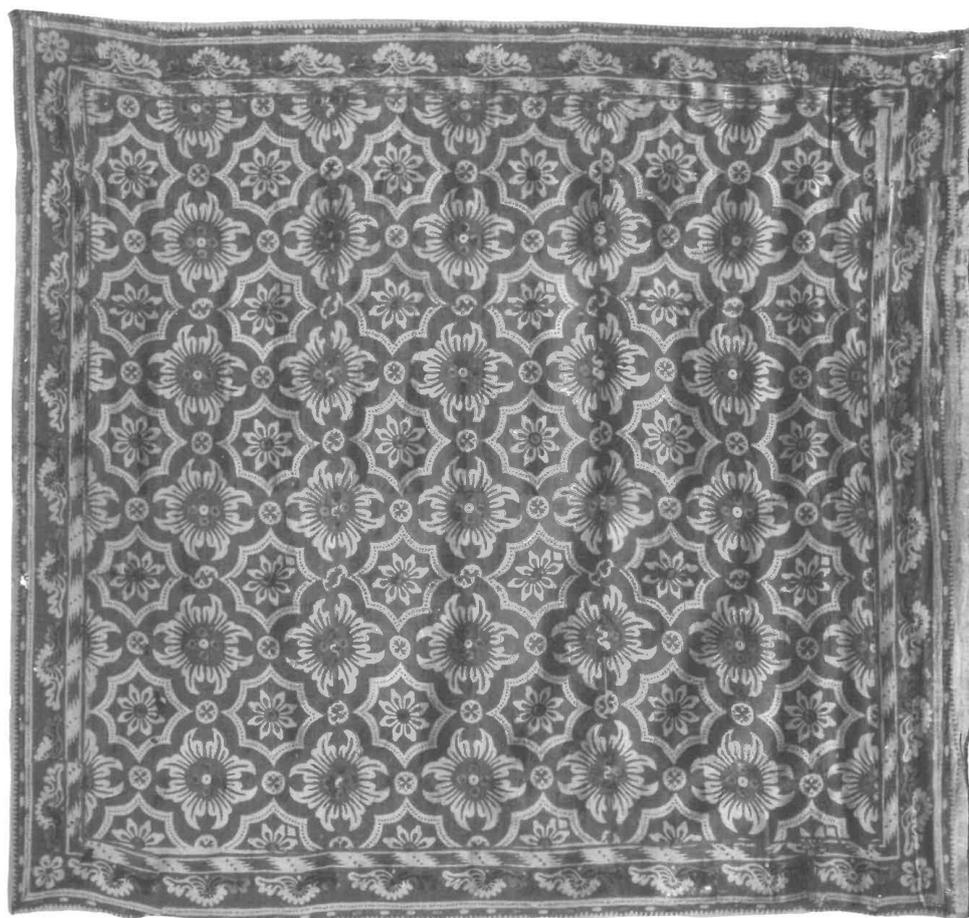
Tillbehör
Vessige sn Årstad hd

Stumpor, originalen finns hos Carin Arnås i Vessigebro

Halskläde
NM 1960
Vessige sn Årstad hd

Halskläde NM 1960 för kvinna av siden med tryckt mönster i rödbrunt och gult samt något grönt. Gjort med tryckstock. Bård och ytfyllande mönster i mittpartiet.

Ink. gm. fru E. Grundberg, f. Lindberg, Abild, 14/3 1873.

1960

Ha.

Årstads hd.

Halskläde

Vessige sn.

för kvinna

av siden med tryckt mönster i rödbrunt och
gult samt något grönt. Hjort med tryckstock.
Bård och ytfyllande mönster i mittpartiet.

4. gm. fru S. Grundberg, f. Lindberg, Abild,

14/3 1873.

K.H-es.

Hur har väskan blivit till? Är den nykommand

Vessige väska

Brunnt + Obl. (brick) band i
midjan fastsytt baktill.

Svart brun + grön rutig vadmal
i varp o inslag.

Baksidan o frdel av grovt
limmetäppt.

... och ... broderas i
kudjestyg i rött och vitt.

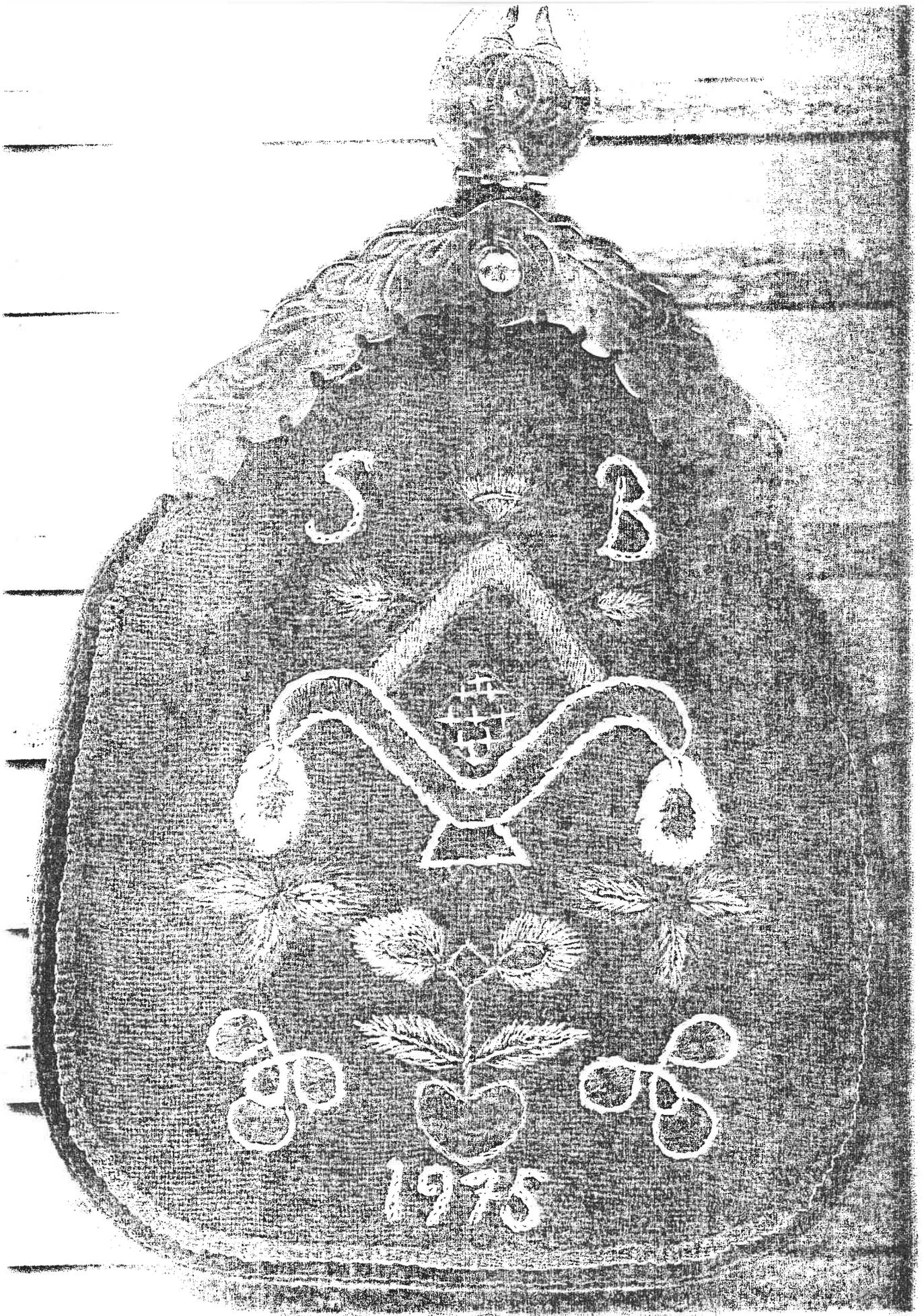
Väskan kantad med rött ~~och~~
vårt band

Varp: H. brunnt svart + grönt B 4254

Inslag: " " " "

Sked: 55/10 1 i solv 2 i rö

Bredd: 75 cm i skeden

S

B

1975

